

Activiteiten (ambities, tevens beleidsplan) Historische Vereniging Oud-Schipluiden in 2025

Vereniging

1. Vier lezingen zijn er dit jaar gepland. De verschijning van Nieuwsbrieven zetten we voort. Informatievoorziening (ook foto's) aan derden: gemeenten, bijv. m.b.t. nieuwe straatnamen, achtergrond van monumenten, herbestemming van oude panden, daarnaast ook informatievoorziening aan particulieren, w.o. scholieren/studenten, historische achtergrondinformatie voor zusterverenigingen/musea, ingeschakelde bureaus door gemeente en instellingen, o.a. m.b.t. de Centrumontwikkeling van Schipluiden, verder de kerken in de regio en Equestrium.
2. Het gesprek met de gemeente over een vorm van participatie in de cie erfgoed loopt nog. De betrokkenheid van de burgers is ook een eis van de Omgevingswet. Geconstateerd is, dat de kennis over archeologie, landschap en het religieus erfgoed bij de huidige vertegenwoordigers van Bureau Dorp Stad en Land onvoldoende aanwezig is. Zij missen ook in belangrijke mate de lokale kennis en zijn niet op de hoogte van wat er leeft bij de bevolking. We hopen nog steeds op een goede afloop.
Wat Midden-Delfland betreft: er bestaan contacten met de St. Midden-Delfland is Mensenwerk over het onderhoud en gebruik van de windas/overtoom en andere gezamenlijke projecten in het verleden. Ook werken we op het gebied van de landschapsontwikkeling nauw samen met de Midden-Delfland Vereniging en Vockestaert.
Streekhistorie Westland: o.a. medewerking aan een kastelenboek, waarin ook ruime aandacht wordt besteed aan de kastelen in Midden-Delfland en deelname aan de Groeikaart Westland e.o.. Samen met de St. Beleving kasteel Keenenburg organiseren we ook dit jaar (wel meer bescheiden) de Dag van Kasteel (op 9 juni), o.a. met excursies. Met de fluisterboot Andante uit Vlaardingse organiseren we dit jaar opnieuw een of twee Keenenburg-arrangementen. Verder doen we weer mee met de Midden-Delflanddag, het Museumweekend, Kindermonumentendag en Open Monumenten-weekend. We nemen deel aan en zitten in het Cultuurplatform Midden-Delfland (vertegenwoordiging Schipluiden).
3. Betrokkenheid, o.a. met historische artikelen, bij PUUUR, de organisatie die de taak heeft het gebied te vermarkten. Door onze inbreng is de aandacht voor cultuur en cultuurhistorie de laatste jaren versterkt.
Als Vereniging leveren we een bijdrage aan/zijn betrokken bij de aan de gemeente toegekende MD Deelregeling Cultuur-educatie Met Kwaliteit (CMK) in het primair onderwijs van Fonds voor Cultuurparticipatie. Voor de leerlingen van groep 5/6 van alle basisscholen in MD is een lesbrief en videopresentatie Keenenburg ontwikkeld. De leerlingen bezoeken in de maand maart Museum Het Tramstation en het kasteelterrein van de Keenenburg. VR-brillen worden voor kinderen in 2025 opnieuw ingezet, waardoor ze een beeld krijgen van het interieur van kasteel Keenenburg.
4. Participatie in de Provinciale Erfgoedlijn Trekvaarten en de Stakeholdersvergaderingen m.b.t. Midden-Delfland e.o.; inhoudelijk zijn we nauw betrokken bij het educatief programma m.b.t. de trekvaarten in de regio. Voor het plan om een 17e-eeuwse heul (gemetseld bruggetje) te restaureren, naast het gemaal van de Dorppolder, wordt in 2025 nog één sponsor gezocht.
5. Uitgave van het Historisch Jaarboek Schipluiden 2025 en de voorbereiding voor het Jaarboek 2026. De verschijning van het jaarboek is gekoppeld aan een lezing over een viertal artikelen. Uitgangspunt: kwalitatief, vernieuwend en inhoudelijk sterke artikelen: breed gebied, begrenzing Midden-Delfland, voorbeeld: Beeldkroniek, het enige jaaroverzicht van de hele gemeente. Verder bevat de bundel een Archeologische Kroniek, de verslagen van onze activiteiten in het afgelopen jaar en de bibliotheekaanwinsten. Het Jaarboek wordt in het

vertrouwde formaat en rijk geïllustreerd uitgegeven. Verschijning april 2025 Kosten dit jaar € 10.000,-, voornamelijk te voldoen uit de contributiegelden van leden en een bijdrage van de gemeente.

6. Publicatie van artikelen elders: bijdragen aan Midden-Delfkrant en het Nieuwsblad van Midden-Delfland, o.a. artikelen over streektaal (medelid Henk Tetteroo), de WOS (Historische rubriek) en TV-West. Voor de WOS en TV-West wordt meegewerkt aan programma's over historische onderwerpen.
7. Verzorging elders van ca. acht lezingen/presentaties, vb: Het vervoer over vaarten en vlieten, Het kerkdorp 't Woudt, 5.500 jaar boerenerven in Midden-Delfland, de Vlietlanden.
8. Actieve deelname (leveren van historische input) aan Cultuurstek Den Hoorn.
9. Het verzorgen van excursies in 't Woudt, Sion en Schipluiden voor externe groepen
10. Betrokkenheid bij de openstelling van de kerk Schipluiden op zaterdagmiddag in maanden juni t/m september, ontwikkeling van een informatiefolder over deze kerk.
11. De instandhouding van een genealogische werkgroep, die meer aandacht vraagt voor deze vorm van onderzoek. Hiervoor wordt ook deskundigheid ingezet.

Als Vereniging beheren wij zelfstandig een Museum. Dit is een extra taak naast het verenigingswerk, maar ook een extra middel om meer mensen bij de resultaten van het streekhistorisch werk te betrekken. De betekenis van het museum als historisch kenniscentrum is groot!

Museum Het Tramstation

1. 2025 is het vierde jaar dat we volledig profiteren van de komst van de luifel, een uitbouw aan het Museum, waardoor in het Tramstation grotere groepen, w.o. schoolklassen en personen met een fysieke beperking, beter ontvangen kunnen worden.
2. Exposities
Tot half juli in het Museum de expositie 'Tachtig jaar bevrijding en wat eraan vooraf ging (de oorlogsjaren)'.
Van 26 juli tm 25 oktober 2025 volgt de expositie 'Midden-Delfland op z'n mooist'
Navolgers van de Haagse School 'met werk van de kunstenaar Peter van Gelder met rond 25 recente werken van landschappen e.d. in Midden-Delfland, aangevuld met werk van eerdere kunstenaars, zoals Van der Stap en Heesterman en huidige kunstenaars zoals Rina Groot en Kees Tetteroo.
Half november start een tentoonstelling over de Kastelen van het Westland en Midden-Delfland, bij gelegenheid van de verschijning van het boek over dit onderwerp.
In Museum Het Tramstation wordt specifiek aandacht besteed aan de kastelen van Midden-Delfland. Het Westlands Museum stelt de Westlandse kastelen centraal.
3. In de Vervoerskamer wordt permanente aandacht besteed aan de Westlandsche Stoomtramweg Maatschappij en de Trekvaart, onderwerpen die ook betekenis hebben voor bezoekers van buiten de regio. Dit laatste geldt overigens ook voor de permanente expositie over het kasteel Keenenburg in de Keenenburgkamer van het museum.
Dit jaar hopen we weer zo'n 2.500 bezoekers te ontvangen.

4. Suppoostdiensten (door ca. 15 personen), rondleiding van groepen, o.a. door het dorp Schipluiden, met bezoek aan het Tramstation, het Keenenburgterrein inclusief de tuin, en de Dorpskerk van Schipluiden (Keenenburg-drieluik).
5. Twee dagdelen per week werkbijeenkomsten in het gebouw: documentatie en registratie van boeken, materialen e.d., uitwerking van het vondstmateriaal van de oude voorburch (1989) en de hoofdburch van kasteel Keenenburg (1976/1978), door gemiddeld acht vrijwilligers.
6. Het beheer en onderhoud van het interieur van het gebouw wordt gedaan door de vrijwilligers van de Vereniging.
7. Exterieur, inclusief verwarming en pomp in kelder, is vanouds de zorg van de gemeente. De Vereniging zorgt voor het onderhoud van het interieur. Een zorgpunt is de instroom van hemelwater in de kelder, mede door de stijging van het grondwaterniveau. Hierdoor is er schimmel en zwamvorming opgetreden in de houten stellingen. Dit probleem moet verholpen worden, anders kan de zwamvorming in het hele rijksmonument opduiken. Monumentenzorg heeft bij de gemeente voor een snelle actie gepleit. Het probleem wordt dit jaar door de gemeente aangepakt. Voor die gelegenheid is in het voorjaar 2025 de gehele kelder (een belangrijk archeologiedepot) leeggeruimd. De gemeente heeft voor de collectie een tijdelijke voorziening aan de Lijsterbesstraat beschikbaar gesteld.

Ontwikkelingen die aandacht vragen

1. De financiële bijdrage van de gemeente is voor dit jaar gelijk gebleven (geen indicering). Met deze bijdrage kunnen we niet meer de vaste lasten bekostigen. Het rijksmonument is niet te verduurzamen, dus blijven de energiekosten hoog. Twee jaar geleden is er eenmalig een inhaalslag (terugwerkende kracht indexering) gedaan door de gemeente. Nu er voor het jaar 2025 geen indexatie is vergoed terwijl de inflatie erg hoog was, dreigt als in 2026 opnieuw geen indexatie wordt toegepaste, opnieuw een structureel tekort opgebouwd. Er is vorig jaar afgesproken om in 2025 in het gesprek met de gemeente terug te komen op de noodzaak om het vaste subsidiebedrag te indiceren. Niet alleen de exploitatiekosten stijgen ook andere zaken (tentoonstellingen en publicaties) worden elk jaar duurder. Bijvoorbeeld het Historisch Jaarboek is in 2025 veel duurder uitgevallen. Wij blijven de kwaliteit van publicaties, de exposities en de lezingen, hoog houden veelal door de inzet van eigen mensen. Er is hiervoor een brede waardering. De vereniging heeft de ANBI-Cultureel status.
2. De statuten van de Vereniging zijn twee jaar geleden aangepast. De Vereniging kent nu alleen leden. Door deze verruiming hopen we het aantal actief betrokkenen bij ons werk te vergroten. Vanwege de vergrijzing is dit een absolute noodzaak. Door de stichting van werkgroepen, zoals de hiervoor vermelde genealogengroep, hopen we op enkele deelterreinen nieuwe initiatieven met nieuwe deelnemers te ontwikkelen.
3. De uitgave van het Keenenburgboek is een publicatie in de Historische Reeks Midden-Delfland, vergelijkbaar met het boek over 't Woudt. Voor de uitgave hiervan - aanvankelijk gepland in 2020 - zullen naast een eigen reservering fondsen en particulieren worden benaderd. Aan de verschijning van het boek (kosten ca. € 30.000,-) wordt tzt een symposium gekoppeld. De verschijning van het boek is enige jaren uitgesteld om de volgende redenen:
 - *De vondstbewerking door vrijwilligers, o.l.v. archeologen, vraagt meer tijd. Naast een publiksboek zullen er ook enige wetenschappelijke deelrapporten over de Keenenburg verschijnen.*
 - *I.v.m. woningbouw (Hofjeswoningen) op het kasteelterrein is er nieuw archeologisch onderzoek (proefsleuven) gepland op de locatie van de gracht en het voorplein van het kasteel (hier worden oude bewoningssporen verwacht).*

- De beleving van de Keenenburg, door de visualisatie van onderdelen van het kasteel (deels op ware grootte), zal ook een plaats krijgen in het boek. De planvorming hiervoor is een activiteit van de Stichting Beleving kasteel Keenenburg, waarin wij als historische vereniging participeren. De voortgang stagneert, omdat de gemeente haar eigen plan lijkt te trekken, waardoor een belangrijke subsidiebedrag van de provincie (Erfgoedlijn Trekvaarten) in gevaar kan komen. Ook is er vanwege personele problemen een zorg m.b.t. de uitvoering van alle taken.

4. Voor de deelname van het Kastelenboek van het Westland en Midden-Delfland, een samenwerkingsproject van het Genootschap Oud-Westland en de Hist. Ver. Oud-Schipluiden is een bedrag gereserveerd en worden, ter afdekking van de begrote tekorten, sponsors gezocht bij diverse fondsen. Dit boek verschijnt half november 2025.
5. Actueel houden van onze websites (van Vereniging en Museum) en Facebook. Onze websites bevatten een groot aantal artikelen over streekhistorische onderwerpen. Het gebruik van onze websites en Facebook stijgt.
6. We gaan door met het toegankelijk maken van foto's, prenten, schilderijen en oude dorpsfilms in het Museum, die voor een deel straks op onze websites zijn te zien.
7. Jaarlijks vindt er overleg plaats met de Historische Vereniging Maasland. Verder hebben we goede contacten met de musea in de regio (Maasland, De Lier, Westland, Vlaardingen en Maassluis). Ook bestaan er inhoudelijke contacten met andere zusterverenigingen en met archieven in de regio, zoals het Stadsarchief Delft, het Stadsarchief Vlaardingen en het Archief Westland. Deze stimulerende contacten houden we in 2025 in stand.

Naar schatting bereiken we in 2025 met onze activiteiten zo'n 5.000 mensen. Niet meegeteld zijn de lezers van kranten en tijdschriften en de kijkers van de WOS en TV-West; wel meegeteld zijn de bezoekers van de websites en Facebook. Met onze bijdragen beogen we de kennis over en de waardering voor het gebied van Midden-Delfland te vergroten. Om deze reden zetten we sterk in op belevings-/identiteitsverhalen en zoeken we aansluiting bij andere activiteiten in de regio en het land. Al deze werkzaamheden geschieden door een kleine groep (deels professionele) vrijwilligers.

Veel van de vermelde punten zullen in 2026 doorlopen. De inhoud van ons werk zal in dat jaar niet veel verschillen van die in 2025.

Bestuur Historische Vereniging Oud-Schipluiden, voorjaar 2025.